

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Buitenlandse Zaken
De heer T.B.W. Berendsen
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 4 maart 2026

betreft Nadere vragen inzake Europees voorstel voor opschorting van handelsconcessies met Israël

ons kenmerk 180079

Geachte heer Berendsen,

De leden van de commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief¹ van 26 januari 2026 van de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp in beantwoording op de brief met vragen van de commissie van 12 november 2025 over het voorstel² aangaande opschorting van handelsconcessies met Israël, dat op 17 september 2025 door de Europese Commissie is gepubliceerd. De leden van de fractie van **SP**, en de leden van de **Fractie-Beukering** en **SGP** gezamenlijk, hebben naar aanleiding hiervan enkele nadere vragen en opmerkingen. De leden van de **BBB**-fractie sluiten zich graag aan bij de vragen van de leden van de Fractie-Beukering en de fractie SGP.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de **SP**-fractie hebben kennisgenomen van de eerdere beantwoording inzake het Europees voorstel tot opschorting van handelsconcessies met Israël. Sindsdien hebben zich verdere ontwikkelingen voorgedaan in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever, waaronder een aanhoudend ernstige humanitaire situatie en recente besluiten van de Israëlische regering die internationaal brede zorgen oproepen. Deze leden achten het daarom van belang om nadere vragen te stellen over de huidige Nederlandse inzet in Europees verband, in het bijzonder ten aanzien van economische drukmiddelen, de beoordeling van het staakt-het-vuren en de naleving van internationaal recht.

Europese maatregelen en sancties

1. Vindt u het, gelet op de huidige ontwikkelingen in Gaza en op de bezette Westelijke Jordaanoever,³⁴ nog steeds passend om terughoudend te blijven met het bepleiten van sancties of andere economische maatregelen in Europees verband en verdere diplomatieke inspanningen

¹ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2025-2026, 31985, F.

² COM(2025)890, gepubliceerd op 17 september 2025. Zie ook dossier E250022 op www.europapoort.nl.

³ NOS, 'Staakt-het-vuren of niet: in Gaza worden nog altijd Palestijnen gedood', 19 februari 2026 <https://nos.nl/artikel/2603196-staakt-het-vuren-of-niet-in-gaza-worden-nog-altijd-palestijnen-gedood>.

⁴ NOS, 'Israëlische uitbreiding van gezag op Westoever is nieuwe stap richting annexatie', 16 februari 2026, <https://nos.nl/artikel/2602733-israelische-uitbreiding-van-gezag-op-westoever-is-nieuwe-stap-richting-annexatie>.

datum 4 maart 2026

ons kenmerk 180079

blad 2

rond het vredesplan af te wachten en in hoeverre bent u het met de leden van de SP-fractie eens dat deze ontwikkelingen eens te meer vragen om een pro-actievare houding van de Nederlandse regering?

2. Is de regering bereid nu actief te pleiten voor EU-maatregelen tegen Israël, zoals het opschorten van handelsconcessies, en zo nee waarom niet? En wanneer en onder welke omstandigheden zou de regering hier dan wel toe bereid zijn?
3. Kunt u concreet aangeven in hoeverre er enige positieve veranderingen in het optreden of beleid van Israël de afgelopen periode zijn bereikt door de Nederlandse en Europese inzet van diplomatieke druk tot nog toe, dat wil zeggen: druk zonder het drukmiddel van aanvullende economische sancties?
4. Deelt u de analyse van de leden van de SP-fractie dat het herhaaldelijk benadrukken dat maatregelen "niet van tafel zijn", zonder dat deze daadwerkelijk worden ingezet, het risico kan vergroten dat diplomatieke druk aan geloofwaardigheid verliest, vooral als de Israëlische regering zelf het internationaal recht en de rechten van Palestijnen grootschalig blijft schenden?
5. Welke aanvullende opties overweegt de regering indien op korte termijn geen consensus ontstaat binnen de EU over het opschorten van handelsconcessies?
6. Bent u bereid binnen de EU te verkennen of individuele lidstaten aanvullende nationale maatregelen kunnen nemen, samen met Nederland, indien Europese consensus uitblijft?
7. De regeringscoalitie stelt in het coalitieakkoord dat Nederland de verantwoordelijkheid heeft om het internationaal recht actief te bevorderen en straffeloosheid tegen te gaan, waaronder in Gaza.⁵ Welk gevolg geeft de regering aan deze lijn gegeven dat mensenrechtenverplichtingen structureel worden geschonden door Israël? Welke maatregelen is de regering bereid te nemen de straffeloosheid van Israël concreet tegen te gaan en het internationaal recht in Gaza en op de bezette Westelijke Jordaanoever actief te bevorderen, en welke rol kunnen economische sancties hierin spelen?

Verslechterde humanitaire situatie

8. Hoe beoordeelt u thans de toegang tot voedsel, water, medische voorzieningen en humanitaire hulp in Gaza, mede in het licht van recente beperkingen voor hulporganisaties, met als gevolg dat tientallen organisaties hun werk niet meer mogen doen?^{6 7}
9. Bent u het met de leden van de SP-fractie eens dat het voortduren van ernstige humanitaire belemmeringen aanleiding kan zijn om de Nederlandse inzet in Europees verband te herzien, inclusief de positie ten aanzien van handelsmaatregelen? Zo nee, waarom niet?
10. Indien hulporganisaties daadwerkelijk gedwongen worden uit Gaza te vertrekken, ziet u dat als een extra reden voor het nemen van aanvullende Europese maatregelen? Zo nee, waarom niet?
11. In antwoorden op recente vragen uit de Tweede Kamer stelde het toenmalige kabinet dat per keer wordt afgewogen of Nederland zich bij gezamenlijke internationale initiatieven aansluit,

⁵ 'Aan de slag – Bouwen aan een beter Nederland. Coalitieakkoord 2026-2030', 30 januari 2026, <https://www.kabinetsformatie2025.nl/site/binaries/site-content/collections/documents/2026/01/30/aan-de-slag--coalitieakkoord-2026-2030/coalitieakkoord-d66-vvd-cda.pdf>, p. 34.

⁶ NOS, 'Israël verbiedt tientallen hulporganisaties in Gaza en op Westelijke Jordaanoever', 30 december 2025, <https://nos.nl/artikel/2596514-israel-verbiedt-tientallen-hulporganisaties-in-gaza-en-op-westelijke-jordaanoever>.

⁷ NOS, 'Israël: Artsen zonder Grenzen moet 28 februari uit Gaza weg zijn', 1 februari 2026, <https://nos.nl/artikel/2600590-israel-artsen-zonder-grenzen-moet-28-februari-uit-gaza-weg-zijn>.

datum 4 maart 2026

ons kenmerk 180079

blad 3

zoals de gezamenlijke verklaring van meerdere ministers van Buitenlandse Zaken die het besluit van Israël om verschillende ngo's te weren, onaanvaardbaar hebben genoemd.⁸ Nederland heeft zich daar niet bij aangesloten. Kunt u aangeven in hoeverre deze lijn van kracht blijft in de toekomst, en welke criteria daar dan bij gehanteerd worden?

Staakt-het-vuren

12. De regering stelde eerder dat het staakt-het-vuren centraal staat in de Nederlandse inzet. Hoe weegt de regering berichten en onderzoek dat er ondanks dit staakt-het-vuren nog steeds Palestijnse burgers in groten getale door Israëliisch geweld gedood worden?⁹ Bent u het met de leden van de SP-fractie eens dat Israël feitelijk het vuren (en doden van Palestijnen) nog helemaal niet gestaakt heeft?
13. Eerder is door het vorige kabinet aangegeven dat de situatie in Gaza sinds het staakt-het-vuren zou zijn verbeterd.¹⁰ Kunt u uiteenzetten in hoeverre naar haar oordeel die verbetering zich doorzet, en op basis van welke indicatoren?
14. Heeft het regelmatige schenden van het staakt-het-vuren door Israël gevolgen voor Nederlandse positie ten aanzien van Europese handelssancties?

Annexatie Westelijke Jordaanoever

15. Hoe beoordeelt u recente Israëliische besluiten die neerkomen op verdere feitelijke annexatie van de bezette Westelijke Jordaanoever,¹¹ dit mede in het licht van de veroordeling van deze Israëliische stappen door een grote groep VN-lidstaten?¹²
16. Acht u deze ontwikkelingen aanleiding om in EU-verband aanvullende maatregelen te bespreken, waaronder het opschorten van handelsconcessies of andere restrictieve maatregelen?
17. Deelt u de analyse van de leden van de SP-fractie dat het uitblijven van concrete consequenties het risico met zich meebrengt dat verdere stappen richting annexatie worden genormaliseerd? Zij verzoeken u daarbij om een toelichting.

Vragen en opmerkingen van de leden van de Fractie-Beukering en de SGP-fractie

De leden van de **Fractie-Beukering** en de **SGP-fractie** hebben kennisgenomen van de beantwoording en hebben nog enkele nadere vragen. Allereerst zijn zij geïnteresseerd in het standpunt van het huidige kabinet met betrekking tot het Europese voorstel aangaande opschorting van handelsconcessies met Israël.

⁸ Tweede Kamer, Antwoord Kamervragen van het lid Dobbe (SP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over het Israëliische besluit om humanitaire organisaties te weren uit Gaza en de Westelijke Jordaanoever 12 februari 2026, 2026D07068.

⁹ NOS, 'Staakt-het-vuren of niet: in Gaza worden nog altijd Palestijnen gedood', 16 februari 2026.

¹⁰ The Rights Forum, 'Buitenlandse Zaken wil evacuatie Gazanen met Nederlands visum niet ondersteunen', 27 januari 2026, <https://rightsforum.org/buitenlandse-zaken-wil-evacuatie-qazanen-met-nederlands-visum-niet-ondersteunen>.

¹¹ NOS, 'Israëliische uitbreiding van gezag op Westoever is nieuwe stap richting annexatie', 16 februari 2026, <https://nos.nl/artikel/2602733-israelische-uitbreiding-van-gezag-op-westoever-is-nieuwe-stap-richting-annexatie>.

¹² NOS, 'Ruim 80 VN-lidstaten veroordelen Israëliische plannen voor de Westoever', 18 februari 2026, <https://nos.nl/artikel/2602944-ruim-80-vn-lidstaten-veroordelen-israelische-plannen-voor-de-westoever>.

datum 4 maart 2026

ons kenmerk 180079

blad 4

Verder constateren deze leden dat de situatie in de regio sterk is veranderd en nog zal blijven veranderen. Dit mede vanwege de nog steeds agressieve, militante opstelling vanuit Hamas, ook ten opzichte van de Palestijnse bevolking, evenals de zorgelijke ontwikkelingen in Iran en de nog voortgaande bewapening van Hezbollah.

- Blijkt hieruit niet dat Israël de stabiele factor is die juist rust in de regio kan bevorderen? Kunt u hierop reflecteren?

In dat licht merken deze leden op dat moet worden gevreesd dat Israël nog geraakt zal worden door de destabiliserende werking van de terroristische groeperingen en de agressieve houding vanuit Iran.

- Kunt u in dat licht de proportionaliteit van het voorstel toelichten? Acht u het voorstel in het huidige tijdsgewricht nog steeds proportioneel?
- Hoe kijkt u overigens aan tegen de huidige situatie in de regio?

De maatregel voor het opschorten van de handelsconcessies is mede bedoeld om Israël ertoe te zetten om constructief mee te werken aan rust en vrede in de regio.

- Op welke wijze draagt het voorstel daar nu nog aan bij? Hoe is het voorstel daarin constructief?
- Welke constructieve bijdrage wil de regering leveren aan de stabilisatie in de regio? En acht u het daarbij van belang dat Israël wordt ondersteund in de pogingen om destabiliserende factoren weg te nemen?

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Koen Petersen
Voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en
Ontwikkelingssamenwerking